

УДК 693.54

В.О.НОСЕНКО, Р.С.ЛАДИЖЕНСЬКА

Харківська національна академія міського господарства

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОБУДОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА

Розглянуто проблеми розвитку сучасних інформаційних систем, особливості застосування комп'ютерних технологій в готельному господарстві України, впровадження електронного бізнесу та визначення перспективи розвитку комп'ютерних систем.

Рассмотрены проблемы развития современных информационных систем, особенности применения компьютерных технологий в гостиничном хозяйстве Украины, внедрение электронного бизнеса и определение перспективы развития компьютерных систем.

In the article are reviewed the problems of modern information systems, particularly the use of computer technology in the hospitality sector in Ukraine, introduction of e-business and determine the prospects of development of computer systems.

Ключові слова: інформатизація, Інтернет, інформаційне суспільство, інформаційне середовище.

Інформатизація сприяє забезпеченню національних інтересів, поліпшенню керованості економікою, розвитку наукомістких виробництв і високих технологій, зростанню продуктивності праці, вдосконаленню соціально-економічних відносин, збагаченню духовного життя та подальшій демократизації суспільства, рівноправній інтеграції України у світове співтовариство.

Отже, інформатизація – комплекс взаємопов'язаних процесів функціонування сфери інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), спрямованих на формування та подальший розвиток інформаційного суспільства з високоорганізованим інформаційним середовищем – єдиним інформаційним простором як базисною платформою суспільства в інформаційну епоху.

В сучасному світі місце та роль держави у світовій спільноті визначає спроможність виробляти, споживати і застосовувати нові знання та технології. Нова економіка базується на знаннях, а не на розширенні споживання невідновлювальних природних ресурсів. Це означає, що головним капіталом кожного підприємства є інтелектуальна власність, “ноу-хау”, а не матеріальні активи та традиційні ресурси. Досвід розвинених країн, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), свідчить, що ці процеси залежать від таких складових суспільства, як освіта, наука, виробництво, бізнес та державні інститути [3].

Розбудова інформаційного суспільства в Україні вимагає приско-

рення процесів інформатизації всіх сфер виробничо-господарської діяльності, пришвидшення темпів створення національної інформаційної інфраструктури ринку електронних послуг, завдяки чому телекомунікації, апаратно-програмне забезпечення, автоматизовані інформаційні системи, глобальна мережа Інтернет, інформація та знання повинні стати основними засобами виробництва. Людство невпинно просувається до інформаційної епохи, в якій економіка та бізнес стають електронними і здійснюються у мережі Інтернет.

Готельний бізнес перебуває зараз в стані динамічного розвитку, створюється дедалі більше і більше доповнень та мережевих рішень, за допомогою яких все частіше підприємницька діяльність у традиційних сегментах економіки пристосовується до вимог „нової економіки” і повністю або частково переноситься в кібернетичний простір. Необхідно зазначити, що підприємницькі інфраструктури швидко оцінили комерційний потенціал Інтернету, і електронний бізнес перетворився в один із пріоритетних напрямків їхнього розвитку. Стан та розвиток готельного бізнесу значною мірою визначають темпи наближення країни до побудови інформаційного середовища, створює підґрунтя для прискорення інтеграції її економіки у світову. Тому проблема готельного господарства в Україні в умовах інформаційного суспільства є своєчасною та безумовно актуальною.

Після проведення аналізу сильних і слабких сторін інформаційного середовища можна визначити тенденції розвитку готельного бізнесу в Україні:

- Україна за багатьма показниками розвитку телекомунікацій відстає не тільки від розвинутих країн світу, але і від країн Східної Європи. Тому Україні потрібно інтенсивно розвивати нові перспективні послуги (мобільний зв'язок, Інтернет, послуги передачі даних бронювання в готелях), створюючи для цього необхідні умови: цифровізації ліній зв'язку, упровадження нових технологій, розвиток конкуренції і створення можливостей для безперешкодного входження на ринок нових операторів;
- перехід від аналогових до цифрових мереж зв'язку;
- розвиток телекомунікаційної сфери, зокрема державна підтримка діяльності операторів у цифровізації місцевості;
- збільшення спектра надання готельних послуг за рахунок застосування нових технологій у сфері телекомунікаційних послуг;
- розвиток і впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у різноманітні сфери готельної діяльності;

- необхідно створювати вузли високошвидкісного доступу до Інтернету в усіх регіонах, реалізовувати побудову мережі цифрового абонентського доступу за технологією XDSL, тому що Інтернет є базою для розвитку електронного бізнесу в Україні.

Питання розвитку електронного бізнесу готельного господарства має зайняти провідне місце у системі основних пріоритетів нашої держави. Розвиток і впровадження електронного бізнесу потрібно розглядати як засіб забезпечення конкурентоспроможності національної економіки.

Сучасна інформаційна система в готельній сфері діяльності організації дозволяє забезпечити вирішення таких завдань:

- прямий, своєчасний доступ до інформаційного продукту (точну інформацію про хід виробничого процесу в просторі та часі);
- ефективну координацію внутрішньої діяльності та оперативне розповсюдження різноманітних повідомлень;
- ефективнішу взаємодію із суміжниками по технологічних маршрутах за рахунок використання більш інформованих та наочних засобів відображення та передачі-прийому повідомлень;
- виділення необхідного і неперервного часу для менеджерів готельних підприємств всіх ланок на такі високоефективні види діяльності, як аналіз та прийняття рішень за рахунок зменшення часу на здійснення малопродуктивної діяльності;
- використання якісно кращої технології системного аналізу та проєктування оперативного управління на нижній та середніх ланках управління бізнесом в готелях.

Таким чином, готельне господарство може бути як засіб створення інформаційного середовища.

Досягнення науково-технічного прогресу широко використовуються в готельній індустрії, і зокрема в таких областях, як транспортні перевезення, системи дистрибуції і споживча інформація. Розвиток телекомунікаційних технологій привів до створення комп'ютеризованих систем бронювання, які дозволяють бронювати місця в засобах розміщення в режимі он-лайн. Глобальні системи дистрибуції надають легкий доступ мільйонам користувачів: тепер споживач сам може скласти собі турпакет, провести необхідне бронювання місця в готелі і відправитися в подорож по розробленому їм самим маршруту [2].

Застосування екологічних програм в готельній індустрії сьогодні особливо актуальне, воно сприяє не тільки заволодінню додаткових клієнтів, що ратують за екологію, але й зекономити гроші власника готелю. Звісно, що більшість клієнтів будуть готові обрати готель

тільки тому, що в ньому використовуються технології, які «поблажливі» до навколишнього середовища. Це стосується води, економії енергії, рециркуляції або зменшення споживання природних ресурсів, переробки відходів.

Держава відіграє провідну роль каталізатора і координатора змін, що відбуваються в інформаційному середовищі, шляхом розробки і реалізації державної інформаційної політики, що передбачає вирішення комплексу правових, економічних, технологічних, соціальних, культурних, етичних та ін. питань і реалізується на національному і міжнародному рівнях.

Важливим є фактор орієнтації на економічно розвинуті країни. Привабливість готельної індустрії як галузі полягає у швидкій окупності вкладених коштів та отриманні доходу у валюті. У багатьох країнах готельна індустрія входить у першу трійку провідних галузей держави, розвивається швидкими темпами та має важливе соціальне й економічне значення. Позитивний вплив готельного господарства на економіку держави відбувається тільки в тому випадку, якщо воно розвивається всебічно, тобто не перетворює економіку країн на економіку послуг. Таким чином, зарубіжний досвід впровадження нових засобів комунікації та інформаційних технологій в готельну індустрію, що дозволяють проводити глибоку й системну економічну діагностику, дають можливість здійснити повний самоаналіз і аналіз конкурентів в області застосовуваних цінових і маркетингових стратегій, проаналізувати ступінь активності на ринку, виявити прибутковість розроблювальних сегментів, скоординувати попит та пропозицію готельних продуктів є для України досить важливий.

Не менш важливий й освітній фактор. Підготовка кадрів у галузі готельного господарства традиційно була пов'язана лише з підвищенням кваліфікації працівників, що за відсутності базової освіти не вирішувало кадрової проблеми.

Розвиток туризму в Україні як чинник формування економіки держави зумовлює необхідність створення галузевої системи підготовки та підвищення кваліфікації готельно-туристських кадрів, яка б виховувала фахівців, здатних в умовах конкуренції працювати індивідуально і продуктивно [1].

Ефективність роботи готельної індустрії в країні визначається впровадженням нових технологій. Технічний прорив в області технологій твердо завоював свої позиції в готельній індустрії. Значно спрощується процедура формування готельного продукту з використанням міжнародних систем бронювання, системи Інтернет, систем електронних каталогів, автоматизованих систем взаєморозрахунків [4].

Сучасні напрямки розвитку інформаційних технологій у готельному господарстві:

- локальна автоматизація готельного підприємства;
- впровадження прикладних програм автоматизації формування, просування і реалізації готельної послуги;
- використання систем управління базами даних;
- використання локальних комп'ютерних мереж;
- впровадження телекомунікаційних систем резервування місць в готелі і бронювання білетів;
- використання глобальних систем Інтернет;
- впровадження мультимедійних маркетингових систем.

Працюючи з глобальною системою бронювання, готелі можуть пропонувати великий асортимент послуг клієнту. Глобальні системи бронювання дозволяють за декілька хвилин, а іноді й секунд підібрати номери, що максимально задовольняють запити клієнтів. Клієнт, який працює з системою пошуку, задає регіон, період, ціну, кількість місць, відстань до моря, наявність басейну, наявність сауни тощо, а система, за поставленими умовами, підбирає варіант. Клієнтові залишається лише зробити вибір із запропонованих варіантів. Після вибору послуг бронювання здійснюється за кілька хвилин.

До глобальних відносять чотири основні системи бронювання: Amadeus, Galileo, Sabre та Worldspan. Разом ці системи нараховують приблизно 500000 терміналів, установлених у готелях по всьому світу, що складає близько 90% ринку.

Використання сучасних електронно-обчислювальних машин та комп'ютерної техніки дозволяє створити автоматизовану систему управління готельним господарством. Тим самим, завдяки широкому впровадженню на підприємствах країни технологічних та організаційно управлінських нововведень змінюється характер праці.

Нині зростає потреба у спеціалістах, які обслуговують складну техніку. Нова електронна технологія, яка широко впроваджується майже в усі види економічної діяльності, змінює структуру попиту на робочу силу в основному внаслідок виникнення та поширення нових, більш складних професій. Комп'ютеризація виробництва зобов'язує працівника до самостійності у прийнятті рішень, продукуванні ним власних ідей, що передбачає необхідність постійно аналізувати інформацію, грамотно втручатись у перебіг виробництва, планувати свої дії, передбачати і швидко вирішувати нестандартні ситуації. Це призвело до зростання попиту на технічні професії.

Позитивна динаміка розвитку спостерігається насамперед у сфері інформатики, телекомунікації, Інтернет, комп'ютерних технологій.

Згідно з прогнозом статистики України, до 2014 р. збережеться стабільний попит на аналітиків комп'ютерних систем та баз даних, а також інженерів комп'ютерного програмування.

Задача України сьогодні – приєднатися до розвинених країн світу в цьому питанні. В Національну програму інформатизації необхідно включити проекти, спрямовані на вирішення проблем інформатизації як вищої, так і шкільної та довузівської освіти. Це стане фундаментом і прискорить формування фахівців як розробників, так і користувачів інформаційних технологій, рівень кваліфікації яких відповідає потребам інформаційного суспільства.

1. Про туризм: Закон України №1282-5 від 18 листопада 2003 р.
  2. Ванштейн Г. Интернет как фактор общественных трансформаций // МЭ и МО. – 2002. – № 7. – С. 17.
  3. Гайдук Д. Электронный вариант директ мейл // Бизнес-информ. – 2003. – № 20. – С. 54-57.
  4. Плещак В.Л., Затонацька Т.Г. Електронна комерція. – К.: Знання, 2007. – 535 с.
- Отримано 14.05.2012*

УДК 628.112.001.8

Я.А.ТУГАЙ, канд. техн. наук

Київський національний університет будівництва і архітектури

АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ МЕТОДІВ ВІДНОВЛЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СВЕРДЛОВИН РОЗЧИНАМИ РЕАГЕНТІВ

Аналізуються методи декольматажу фільтрів при відновленні продуктивності водозабірних свердловин. Розглянуто процеси поширення реагентів у закольматованих зонах (фільтр і прифільтрова зона), процеси взаємодії реагентів з частками кольматанту. Дана оцінка ефективності різних заходів по відновленню дебіту свердловин.

Анализируются методы декольматажа фильтров при восстановлении производительности водозаборных скважин. Рассмотрены процессы распространения реагентов в закольматованные пространства (фильтр и прифильтровая зона), процессы взаимодействия реагентов с частицами кольматанта. Дана оценка эффективности различных мероприятий по восстановлению дебита скважин.

The analysis of methods for remove of filter colmatage at recorerly process of water is dicribed. The process for penetration of reagents into clogged space(filter and filtrated zone) and interaction reagents with clogged particles considered. The assestment of efficiency of various methods for recovery of wells is given.

Ключові слова: регенерація свердловин, декольматація фільтрів, кольматуючі утворення, розчини реагентів, сполуки заліза.

Вилучення кольматуючих утворень з пористого середовища (фільтра і прифільтрової зони) є основною задачею регенерації свердловин. Тому, головним напрямком досліджень було вивчення кінетики